

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍ ADVOKÁTKY

TAMARY ČAPETA

přednesené dne 11. prosince 2025¹

Věc C-488/24

D. V.

proti

„Kigas“ MB,

za účasti:

Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou podal Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy)]

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana spotřebitelů – Spotřebitelské smlouvy – Služba mezinárodní přepravy zboží – Směrnice 2011/83/EU – Směrnice o právech spotřebitelů – Článek 5 – Povinnost obchodníků poskytnout spotřebitelům informace před uzavřením smlouvy – Rozsah uvedené povinnosti – Informace o hlavních vlastnostech smlouvy – Informace o celkové ceně služby – Informace týkající se cel – Směrnice 2005/29/ES – Směrnice o nekalých obchodních praktikách – Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR) – Článek 7“

I. Úvod

1. Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká smlouvy o mezinárodní přepravě zboží uzavřené mezi spotřebitelem a obchodníkem. Předmětem uvedené smlouvy byla přeprava několika osobních věcí zmíněného spotřebitele z Norska do Litvy.

2. Při vstupu do Unie byl v rámci dopravy dotčeného zboží zaměstnanec uvedeného obchodníka zastaven švédskými celními orgány a informován o tom, že dopravované zboží podléhá clu. Po zaplacení cla požádal obchodník spotřebitele o úhradu zaplacené částky. Spotřebitel však částku dlužnou z titulu cla odmítl uhradit s odůvodněním, že obchodník porušil svou předmluvní informační povinnost, a to tím, že ho neinformoval o příslušných celních režimech použitelných na přepravu zboží.

¹ – Původní jazyk: angličtina.

3. Směrnice 2011/83/EU (dále jen „směrnice o právech spotřebitelů“²) stanoví požadavky týkající se informací, které musí obchodníci poskytnout spotřebitelům před uzavřením smlouvy, aby byla nastolena správná rovnováha mezi vysokou úrovní ochrany spotřebitele a konkurenceschopností podniků³. Rozsah uvedené informační povinnosti v ní však není výslovně vymezen; přesněji řečeno, ze znění příslušného ujednání nevyplývá zcela jasně, jak daleko až musí obchodníci – kteří poskytují službu mezinárodní přepravy zboží – zajít, aby uvedenou povinnost splnili.

4. Vzhledem k této nejasnosti žádá Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy), který je předkládajícím soudem v projednávané věci, Soudní dvůr o výklad čl. 5 odst. 1 směrnice o právech spotřebitelů, a sice o odpověď na otázku, zda je uvedené ustanovení nutno vykládat v tom smyslu, že obchodník, který spotřebiteli poskytuje službu mezinárodní přepravy, je povinen tohoto spotřebitele informovat o celních režimech vztahujících se na dotčenou přepravu.

II. Skutkový stav v původním řízení, předběžné otázky a řízení před Soudním dvorem

5. Žalobce v původním řízení, D. V. (odesílatel zboží a spotřebitel), uzavřel s žalovaným, „Kigas“ MB (dále jen „Kigas“), telefonicky ústní smlouvu o přepravě zboží.

6. Podle uvedené smlouvy se malé partnerství Kigas zavázalo přepravit zboží ve vlastnictví žalobce, a sice dva motocykly, čtyřkolku, dvě pračky a dvě sušičky, z Norska do Litvy za cenu 450 eur. Smluvní strany nepodepsaly písemnou smlouvu o přepravě ani nevystavily nákladní list obsahující podrobnosti přepravy.

7. Žalobce předal zboží žalovanému v Norsku dne 16. června 2020. Podle svědecké výpovědi se zaměstnanec žalovaného při předání zboží žalobce dotázal, zda je nezbytné zastavovat na celnici, avšak žalobce mu vysvětlil, že zboží je přepravováno pro něj osobně.

8. Dne 17. června 2020 byl zaměstnanec žalovaného při provádění přepravy zastaven na hranici mezi Norskem a Švédskem, kde bylo po kontrole provedené úředníky celního orgánu rozhodnuto, že dotčené zboží musí být deklarováno celním orgánům při vstupu do Unie. Téhož dne bylo vystaveno celní prohlášení, kterým byla uložena povinnost zaplatit z dopravovaného zboží clo ve výši 40 899 korun (SEK) (3 890,59 eura); žalovaný toto clo zaplatil.

9. Dne 18. června 2020 vystavil žalovaný žalobci fakturu na částku 4 340,59 eura (450 eur za přepravu a 3 890,59 eura z titulu cla uvaleného na zboží švédskými celními orgány).

10. Dopravce dodal dne 20. června 2020 na sjednané místo v Litvě veškeré zboží s výjimkou jednoho z motocyklů žalobce. Žalovaný následně žalobce informoval, že zadržený motocykl bude předán po zaplacení faktury.

11. V návaznosti na výše uvedené skutečnosti podal žalobce proti žalovanému žalobu ke Kauno apylinkės teismas (Okresní soud v Kaunasu, Litva), v níž se domáhal toho, aby soud: i) určil, že faktura ze dne 18. června 2020 vystavená žalovaným je neopodstatněná, čímž bude uznáno, že

² – Směrnice Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (Úř. věst. 2011, L 304, s. 64).

³ – Viz bod 4 odůvodnění směrnice o právech spotřebitelů.

žalobce není povinen platit clo uvedené na faktuře, a uložil žalovanému, aby vystavil novou fakturu znějící pouze na úplaty za služby ve výši 450 eur; ii) uložil žalovanému, aby žalobci ihned vrátil zadržovaný motocykl.

12. Žalovaný podal u dotčeného soudu vzájemnou žalobu, kterou se domáhal toho, aby soud: 1) uložil žalobci povinnost zaplatit 450 eur za přepravu zboží; 2) přiznal žalovanému náhradu škody ve výši 3 876,76 eura.

13. Před zmíněným soudem žalobce tvrdil, že žalovaný nesplnil svou povinnost podle článku 5 směrnice o právech spotřebitelů, a sice povinnost poskytnout žalobci nezbytné informace před uzavřením smlouvy.

14. Uvedené ustanovení upravuje povinnost poskytnout informace ve vztahu ke smlouvám *jiným*, než jsou smlouvy uzavřené na dálku či smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory. Smlouva dotčená ve věci v původním řízení sice byla uzavřena telefonicky, a lze ji tedy považovat za smlouvu uzavřenou na dálku, resp. smlouvu uzavřenou mimo obchodní prostory ve smyslu článku 6 směrnice o právech spotřebitelů, nicméně předkládající soud ve své odpovědi na žádost Soudního dvora o informace potvrdil, že smlouvu dotčenou ve věci v původním řízení je nutné považovat za smlouvu jinou než smlouvu uzavřenou na dálku či smlouvu uzavřenou mimo obchodní prostory, a tudíž se na ni vztahuje článek 5 směrnice o právech spotřebitelů, nikoli článek 6 uvedené směrnice.

15. Článek 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice o právech spotřebitelů stanoví:

„1. Před tím, než je spotřebitel vázán jakoukoliv smlouvou jinou než smlouvou uzavřenou na dálku nebo smlouvou uzavřenou mimo obchodní prostory či odpovídající smluvní nabídkou, poskytne obchodník spotřebiteli jasným a srozumitelným způsobem tyto informace, pokud již tyto informace nejsou patrné ze souvislostí:

a) hlavní vlastnosti zboží nebo služeb v rozsahu odpovídajícím danému nosiči a zboží či službám;

[...]

c) celkovou cenu zboží nebo služeb včetně daní, nebo pokud z povahy zboží nebo služeb vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, způsob jejího výpočtu a případně i veškeré další poplatky za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, skutečnost, že k ceně mohou být účtovány takové dodatečné poplatky.“

16. Na základě uvedených ustanovení žalobce tvrdil, že žalovaný tím, že mu neposkytl relevantní informace o clech, porušil povinnost, která pro něj vyplývá z článku 5 směrnice o právech spotřebitelů. Žalobce tvrdil, že v důsledku tohoto porušení není povinen clo uhradit.

17. Žalovaný tvrdil, že podle článku 5 směrnice o právech spotřebitelů není vázán povinností poskytovat žalobci informace o clech ani o dokumentech nezbytných pro celní režimy. Podpůrně žalovaný tvrdil, že podle článku 11 Úmluvy CMR⁴ je vlastně povinností žalobce jakožto odesílatele, aby dopravci poskytl relevantní informace týkající se cla.

⁴ – Úmluva o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě, podepsaná v Ženevě dne 19. května 1956 (dále jen „Úmluva CMR“).

18. Článek 11 odst. 1 a 2 Úmluvy CMR stanoví:

„1. Odesílatel je povinen připojit k nákladnímu listu nebo dát dopravci k dispozici doklady potřebné k celnímu a dalším úředním jednáním prováděným před vydáním zásilky a poskytnout mu všechny informace, o které požádá.

2. Dopravce není povinen zkoumat, jsou-li doklady a informace správné a dostačující. Odesílatel odpovídá dopravci za všechny škody vzniklé proto, že nejsou doklady nebo nebyly dány nutné informace, anebo doklady a informace jsou neúplné nebo nesprávné, pokud ovšem nejde o nedostatek zaviněný dopravcem.“

19. Rozsudkem ze dne 17. května 2023 Kauno apylinkės teismas (Okresní soud v Kaunasu) žalobě podané žalobcem vyhověl částečně a vzájemné žalobě žalovaného vyhověl v plném rozsahu, přičemž žalovanému uložil, aby žalobci vrátil zadržený motocykl, a současně žalobci uložil povinnost zaplatit žalovanému 450 eur za přepravu zboží a 3 876,76 eura z titulu odškodnění.

20. Proti uvedenému rozhodnutí byl následně podán opravný prostředek ke Kauno apygardos teismas (Krajský soud v Kaunasu, Litva), který rozhodnutím ze dne 16. listopadu 2023 rozhodnutí soudu nižšího stupně potvrdil.

21. Zmíněné soudy měly za to, že v projednávané věci se použijí ustanovení Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (občanský zákoník Litevské republiky;), která upravují spotřebitelské smlouvy, i ustanovení Úmluvy CMR. Dále konstatovaly, že v případě rozporu mezi vnitrostátními právními předpisy upravujícími spotřebitelské vztahy a pravidlem zakotveným v článku 11 Úmluvy CMR by mělo mít přednost pravidlo stanovené v Úmluvě CMR. Na základě takového odůvodnění a v souladu se stanoviskem žalovaného zmíněné soudy rozhodly, že žalobce jakožto odesílatel zboží nesplnil svou povinnost poskytnout žalovanému informace a doklady nezbytné ke splnění celních formalit, a je tedy povinen nahradit žalovanému náklady vzniklé z titulu cla.

22. Po vydání rozhodnutí Kauno apygardos teismas (Krajský soud v Kaunasu) podal žalobce proti uvedenému rozhodnutí kasační opravný prostředek k předkládajícímu soudu.

23. Předkládající soud má pochybnosti o tom, zda by měl být čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů vykládán v tom smyslu, že obchodník, který spotřebiteli poskytuje službu mezinárodní přepravy, je povinen informovat dotčeného spotřebitele o celních režimech vztahujících se na dotčenou přepravu.

24. V případě, že taková povinnost existuje, žádá předkládající soud o objasnění jejího rozsahu a působnosti. Přesněji řečeno, uvedený soud si klade otázku, zda taková informační povinnost znamená, že obchodník je povinen i) informovat spotřebitele o konkrétních dokladech, které musí být předloženy celním orgánům, a ii) vypočítat konkrétní částky příslušných cel a spotřebitele o nich informovat, nebo zda stačí spotřebitele informovat pouze o možnosti, že clo *může* být uloženo.

25. Žalovaný je sice profesionálem v oboru mezinárodní přepravy zboží, avšak předkládající soud má přece jen pochybnosti o tom, zda by bylo přiměřené zatěžovat obchodníka povinností zjišťovat konkrétní podrobnosti každého zboží, které mu má být předáno k přepravě, a relevantní požadavky na každou jednotlivou přepravu, a to za účelem vypočtení příslušného cla.

26. Předkládající soud podotýká, že odpověď na otázku týkající se rozsahu a působnosti povinnosti obchodníka poskytnout spotřebiteli informace o celních režimech použitelných v průběhu mezinárodní přepravy podle článku 5 směrnice o právech spotřebitelů mu umožní určit, který účastník původního řízení by měl nést nepříznivé důsledky nedostatečného splnění požadavků celních režimů, a následně rozhodnout o tom, který z účastníků má nést náklady vynaložené na clo zaplacené žalovaným během přepravy.

27. Za výše uvedených okolností se Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Musí být čl. 5 odst. 1 písm. a) [směrnice o právech spotřebitelů], který obchodníkovi ukládá povinnost poskytnout spotřebiteli informace o vlastnostech služeb, vykládán v tom smyslu, že obchodník, který spotřebiteli poskytuje službu mezinárodní přepravy, má povinnost informovat spotřebitele o celních režimech, které se na tuto přepravu použijí? Pokud musí být čl. 5 odst. 1 písm. a) [směrnice o právech spotřebitelů] vykládán v tom smyslu, že obchodníkovi ukládá povinnost informovat spotřebitele o celních režimech použitelných na mezinárodní přepravu, stačí, aby obchodník uvedl, že odesílatel (spotřebitel) musí obstarat doklady nezbytné pro dotčený celní režim a zaplatit clo, nebo musí obchodník poskytnout podrobné informace o konkrétních dokladech (seznam), které musí být předloženy celním orgánům, jakož i o použitelných sazbách (částkách) cla?
- 2) Zahrnuje povinnost obchodníka stanovená v čl. 5 odst. 1 písm. c) [směrnice o právech spotřebitelů], a sice povinnost sdělit spotřebiteli cenu zboží nebo služeb včetně daní, nebo pokud z povahy zboží nebo služeb vyplývá, že cenu nelze rozumně stanovit předem, způsob jejího výpočtu a případně i veškeré další poplatky za dopravu, dodání nebo poštovné, nebo pokud tyto poplatky nelze rozumně stanovit předem, skutečnost, že k ceně mohou být účtovány takové poplatky, i povinnost obchodníka, který poskytuje službu mezinárodní přepravy, informovat spotřebitele o clech (sazbách a částkách cla), která jsou na konkrétní přepravu použitelná?“

28. Písemná vyjádření předložily Soudnímu dvoru česká a litevská vláda, jakož i Komise.

29. Soudní dvůr rozhodl podle čl. 76 odst. 2 svého jednacího řádu, že bude rozhodnuto bez jednání.

III. Analýza

A. Úvodní poznámky k předběžným otázkám

30. Obě otázky položené předkládajícím soudem by měly být posuzovány společně. Podstatou otázek předkládajícího soudu je, zda povinnost uložená obchodníkům podle čl. 5 odst. 1 směrnice o právech spotřebitelů, a sice povinnost poskytnout spotřebiteli informace o hlavních vlastnostech poskytnutého zboží nebo služeb [čl. 5 odst. 1 písm. a)] a o celkové ceně zboží nebo služeb [čl. 5 odst. 1 písm. c)], musí být vykládána v tom smyslu, že zahrnuje povinnost obchodníků poskytovat informace o celních režimech, které se na toto zboží nebo službu mohou vztahovat, a pokud tomu tak je, jak podrobné musí tyto informace být.

31. Než přistoupím k analýze uvedených otázek, považuji za užitečné nastínit některé okolnosti týkající se zaprvé uplatňování cel na zboží vstupující na území Unie z Norska (část B) a zadruhé relevance článku 11 Úmluvy CMR pro projednávanou věc (část C).

32. Svou analýzu předběžných otázek tak rozvrhnu do dvou fází.

33. Nejprve posoudím, zda lze celní režimy rozumně považovat za jednu z „hlavních vlastností“ služby mezinárodní přepravy zboží ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů. Na základě uvedeného rozboru dospěji k závěru, že pojem „hlavní vlastnosti“ v kontextu smlouvy o mezinárodní dopravě zboží musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje celní režimy, a ukládá tak obchodníkovi poskytujícímu takovou službu povinnost informovat spotřebitele před uzavřením smlouvy o tom, že přepravované zboží *může* podléhat clu (část D).

34. Poté se budu věnovat rozsahu takové povinnosti. Přesněji řečeno posoudím, zda uvedená povinnost vyžaduje, aby obchodník poskytl spotřebiteli podrobné informace o konkrétních dokladech, které mají být předloženy pro účely celních režimů, jakož i o konkrétních sazbách a částkách cla, aby bylo možno stanovit celkovou částku cla pro každou přepravu (část E).

B. Kontext celních režimů v projednávané věci

35. Norsko je sice členem Evropského hospodářského prostoru (EHP), nicméně není členem celní unie EU. Dohoda o Evropském hospodářském prostoru (dále jen „Dohoda o EHP“) rozšiřuje vnitřní trh Unie o Norsko tím, že zajišťuje volný pohyb zboží, které splňuje požadavky unijních předpisů upravujících výrobky; neodstraňuje však celní hranice ani celní formalities mezi Norskem a Unií⁵.

36. Veškeré zboží dopravované z Norska na celní území Evropské unie tak musí být předloženo celnímu orgánu v místě vstupu a podléhá dovozním režimům a clům, neuplatní-li se zvláštní osvobození nebo preferenční zacházení.

37. Podle Dohody o EHP může být zboží pocházející z Norska, k němuž jsou přiloženy nezbytné doklady prokazující preferenční původ, při vstupu na území Unie osvobozeno od cla.

38. Zboží, které nepochází z Norska, popřípadě zboží, u něhož nelze prokázat preferenční původ, však nadále podléhá společnému celnímu sazebníku Unie a použitelným sazbám DPH nebo spotřebních daní při dovozu, a to bez ohledu na to, zda je zboží přepravováno pro osobní spotřebu, nebo jako součást obchodní transakce⁶.

39. Na tomto místě je vhodné podotknout, že z předkládacího rozhodnutí nevyplývá zcela jasně, zda zboží dopravované pro žalobce pocházelo z Unie, z Norska, popřípadě ze třetí země, a tudíž zda mohlo být toto zboží osvobozeno od uloženého cla.

40. V každém případě, jak bylo uvedeno, využití takového osvobození vyžaduje, aby byly ke zboží při jeho předložení celním orgánům ve Švédsku přiloženy požadované doklady prokazující jeho původ. Účastníci původního řízení ovšem nezpochybnili, že žalobce (odesílatel/spotřebitel) neposkytl žalovanému (dopravci/obchodníkovi) dokumenty a informace týkající se takových

⁵ – V tomto smyslu viz část II kapitola 3 Dohody o EHP, nadepsaná „Spolupráce v celní oblasti a usnadňování obchodu“, článek 21.

⁶ – V tomto smyslu viz část II kapitola 1 Dohody o EHP, nadepsaná „Základní zásady“, čl. 8 odst. 2 až článek 10.

celních režimů. V projednávané věci je rovněž nesporné, že žalovaný neposkytl spotřebiteli podrobné informace o celních režimech, uplatnitelných osvobozeních a ve vztahu k nim stanovených požadavcích.

C. K použitelnosti článku 11 Úmluvy CMR v projednávané věci

41. Než přistoupím k posouzení podstaty a rozsahu povinnosti obchodníka poskytnout informace o clech před uzavřením smlouvy, budu se stručně věnovat argumentaci předkládané žalovaným a podporované českou vládou v jejím písemném vyjádření k článku 11 Úmluvy CMR.

42. Česká vláda argumentuje ve prospěch restriktivního výkladu informační povinnosti obchodníka a tvrdí, že smlouva o mezinárodní přepravě zboží, která nezahrnuje celní zprostředkovatelské služby (jak tomu patrně je v projednávané věci)⁷, zavazuje obchodníka pouze k přepravě zboží, a neukládá mu tedy povinnost informovat spotřebitele o příslušných clech, neboť taková služba by nebyla součástí sjednané smlouvy.

43. Na podporu uvedeného argumentu odkazuje česká vláda na článek 11 Úmluvy CMR, který ukládá odesílateli zboží (jenž je v řízení v projednávané věci rovněž spotřebitelem) povinnost poskytnout obchodníkům nezbytné doklady a veškeré další informace, které obchodník potřebuje ke splnění požadavků celních režimů. Než se budu věnovat posouzení, zda by taková povinnost spotřebitele měla mít vliv na předsmuvní informační povinnost obchodníka, je nejprve nezbytné posoudit použitelnost zmíněné úmluvy na skutkové okolnosti projednávané věci.

44. Úmluva CMR představuje právní nástroj, kterým se řídí určení odpovědnosti dopravců v mezinárodní silniční nákladní přepravě. Zmíněná úmluva se podle svého článku 1 vztahuje na každou smlouvu o přepravě zásilek za úplatu silničním vozidlem, jestliže místo převzetí zásilky a předpokládané místo jejího dodání, jak jsou uvedena ve smlouvě, leží ve dvou různých státech, z nichž alespoň jeden je smluvním státem této Úmluvy.

45. V projednávané věci se spor týká smlouvy o silniční přepravě zboží, která uvádí adresu v Norsku jako místo převzetí a adresu v Litvě jako místo dodání. Vzhledem k tomu, že Norsko i Litva jsou smluvními stranami Úmluvy CMR⁸, jsou podmínky použitelnosti Úmluvy CMR stanovené v jejím článku 1 v plném rozsahu splněny⁹.

46. Úmluva CMR upravuje především povinnosti a omezenou odpovědnost dopravce v mezinárodní silniční dopravě a ukládá odesílateli povinnost poskytnout doklady a informace nezbytné pro splnění celních formalit.

⁷ – V rámci takové služby by obchodník jednal jako celní zprostředkovatel nebo celní zástupce spotřebitele a byl by vázán smluvní povinností zajistit správnost celního prohlášení, přesné vykazání cel a daní a zaplacení plateb, tak aby mohlo být zboží bez problémů převezeno přes hranice. Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že mezi stranami podle všeho není sporu o tom, že taková smlouva uzavřena nebyla.

⁸ – Viz Sbírka úmluv Organizace spojených národů, sv. 1208, s. 427, k dispozici na adrese: https://treaties.un.org/pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=XI-B-11-a&chapter=11&clang=_en.

⁹ – Obdobně viz rozsudek ze dne 4. května 2010, TNT Express Nederland (C-533/08, EU:C:2010:243, body 34 a 35 a citovaná judikatura).

47. Je však namístě úvodem předeslat, jak uvedla litevská vláda ve svém písemném vyjádření, že Úmluva CMR „se v žádném případě nevztahuje na všechny otázky soukromého práva, které vyvstanou v souvislosti se smlouvou o silniční nákladní přepravě“, ani neupravuje otázky týkající se ochrany spotřebitele (včetně otázek týkajících se informační povinnosti obchodníků) v okamžiku, kdy je smlouva mezi spotřebitelem a obchodníkem uzavírána¹⁰.

48. Dále povinnost spotřebitele poskytnout obchodníkovi informace a doklady potřebné pro splnění celních formalit podle článku 11 Úmluvy CMR vzniká teprve *po* uzavření smlouvy o mezinárodní přepravě zboží.

49. Takovouto povinnost nastupující po uzavření smlouvy tedy nelze chápat tak, že vylučuje povinnost obchodníka informovat spotřebitele o použitelných celních režimech a o dokladech, které případně bude spotřebitel povinen dopravci poskytnout, jež se uplatní před uzavřením smlouvy. Jiný závěr by byl podle mého názoru v rozporu s obecným cílem směrnice o právech spotřebitelů, kterým je zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele.

50. Povinnost odesílatele poskytnout takové doklady tedy vzniká až po sjednání smlouvy, a neměla by tudíž ovlivnit předšmluvní informační povinnost obchodníka.

D. Musí být cla považována za jednu z hlavních vlastností smlouvy o mezinárodní přepravě zboží?

51. Článek 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů jasně stanoví, že před uzavřením smlouvy o poskytnutí zboží nebo služby je obchodník povinen spotřebiteli poskytnout veškeré relevantní informace týkající se hlavních vlastností takového zboží nebo služby.

52. Předkládající soud uvádí, že v kontextu smluv o mezinárodní přepravě zboží může být pojem „hlavní vlastnosti“ vykládán buď restriktivně, to znamená tak, že se vztahuje pouze na informace týkající se právního vztahu přepravy (jako je například místo převzetí zboží, místo dodání, trasa, cena atd.), ale nikoli na informace o celních režimech a dokladech požadovaných pro tyto režimy, nebo extenzivně, tedy tak, že pojmem „hlavní vlastnosti“ se rozumí i informace týkající se celních režimů, které jsou na tuto přepravu použitelné.

53. Dotčená informační povinnost musí být vykládána v širším kontextu cílů sledovaných normotvůrcem prostřednictvím uvedené směrnice.

54. Se zřetelem na tuto okolnost a vzhledem k cílům uvedeným v článku 1 směrnice o právech spotřebitelů, tj. přispět k řádnému fungování vnitřního trhu a zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitele, je nutno působnost uvedené směrnice¹¹, a tudíž i pojem „informace“ ve smyslu jejího článku 5, vykládat široce.

55. Judikatury Soudního dvora týkající se rozsahu informační povinnosti podle článku 5 směrnice o právech spotřebitelů sice není mnoho, nicméně se domnívám, že užitečné vodítko ohledně otázky, jak by měl Soudní dvůr rozsah uvedené povinnosti vykládat, lze dovodit z výkladu

¹⁰ – V tomto smyslu viz OSN, Commentary on the Convention of 19 May 1956 on the Contract for the International Carriage of Goods by Road (CMR) [komentář k Úmluvě ze dne 19. května 1956 o přepravní smlouvě v mezinárodní silniční nákladní dopravě (CMR)], 1975, s. 4, bod 9, k dispozici na adrese: <https://unece.org/fileadmin/DAM/trans/doc/2006/sc1cmr/commentary.pdf>.

¹¹ – Viz rozsudek ze dne 24. února 2022, „Tiketa“ (C-536/20, EU:C:2022:112, bod 30).

Soudního dvora týkajícího se toho, co může představovat klamavé opomenutí, pokud jde o závažné informace, které musí obchodník poskytnout spotřebiteli před uzavřením smlouvy podle článku 7 směrnice o nekalých obchodních praktikách¹².

56. Soudní dvůr již konstatoval, že pojmy obsažené ve směrnici o právech spotřebitele a ve směrnici o nekalých obchodních praktikách musejí být, pokud možno, vykládány stejně, jelikož obě směrnice jsou založeny na článku 114 SFEU a usilují o zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitele v rámci právních a správních předpisů, na něž se vztahují¹³.

57. Soudní dvůr tedy může využít směrnice o nekalých obchodních praktikách a judikatury vyvinuté v souvislosti s ní jako vodítek pro výklad směrnice o právech spotřebitelů, přesněji jako základu pro určení, zda unijní normotvůrce zamýšlel do informační povinnosti stanovené v článku 5 směrnice o právech spotřebitelů zahrnout, v kontextu smluv o mezinárodní přepravě zboží, i povinnost poskytnout informace o celních režimech.

58. Z článku 7 odst. 4 směrnice o nekalých obchodních praktikách vyplývá, jak připomíná i judikatura, která se vyvinula v souvislosti s uvedeným ustanovením¹⁴, že informace, které je obchodník povinen poskytnout spotřebiteli před uzavřením smlouvy, představují všechny *závažné informace*, které v souvislosti s dotčenou smlouvou průměrný spotřebitel potřebuje pro rozhodnutí o obchodní transakci, přičemž opominutí takových informací způsobí nebo může způsobit, že průměrný spotřebitel učiní rozhodnutí o obchodní transakci, které by jinak neučinil¹⁵.

59. Pokud tedy obchodník neposkytne spotřebiteli informace, které by – pokud by je byl spotřebitel obdržel – pravděpodobně vedly k tomu, že by spotřebitel učinil ohledně dané obchodní transakce jiné rozhodnutí, představuje takové opominutí porušení povinnosti obchodníka podle článku 5 směrnice o právech spotřebitelů.

60. Mám za to, že v projednávané věci je pro určení, zda musí být čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů vykládán v tom smyslu, že obchodník, který spotřebiteli poskytuje službu mezinárodní přepravy, je povinen informovat uvedeného spotřebitele o použitelných celních režimech, rozhodným kritériem to, zda by spotřebitel – kdyby byl o příslušných celních režimech informován – pravděpodobně učinil ohledně dotčené obchodní transakce jiné rozhodnutí.

¹² – Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (Úř. věst. 2005, L 149, s. 22; dále jen „směrnice o nekalých obchodních praktikách“).

¹³ – Pokud jde o pojem „obchodník“ používaný v obou směrniciích, viz rozsudek ze dne 24. února 2022, „Tiketa“ (C-536/20, EU:C:2022:112, bod 29). Takový výklad a uplatňování směrnice o právech spotřebitelů je rovněž v souladu s pokyny Komise k provádění této směrnice, v nichž se uvádí, že unijní normotvůrce vycházel při tvorbě směrnice o právech spotřebitelů z judikatury vyvinuté v souvislosti se směrnici o nekalých obchodních praktikách. V tomto smyslu viz sdělení Komise: Pokyny k výkladu a uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU o právech spotřebitelů (Úř. věst. 2021, C 525, s. 1; dále jen „sdělení Komise“, bod 1.1, nadepsaný „Pojmy ‚obchodník‘ a ‚spotřebitel‘“).

¹⁴ – V pokynech k provádění směrnice o právech spotřebitelů Komise uvádí, že při výběru hlavních vlastností, které mají být spotřebiteli sděleny, by měli obchodníci používat stejný přístup jako pro účely čl. 7 odst. 4 směrnice o nekalých obchodních praktikách, tj. informovat spotřebitele o těch vlastnostech, které k informovanému rozhodnutí o obchodní transakci potřebují. Viz sdělení Komise, bod 3.2, nadepsaný „Společné požadavky v případě smluv uzavřených v obchodních prostorách a smluv uzavřených na dálku/smluv uzavřených mimo obchodní prostory“.

¹⁵ – Obdobně viz rozsudek ze dne 23. ledna 2025, NEW Niederrhein Energie und Wasser (C-518/23, dále jen „rozsudek NEW Niederrhein Energie“, EU:C:2025:35, bod 32).

61. S přihlédnutím ke skutečnosti, že cla mohou významně navýšit celkové náklady mezinárodní přepravy, jak se stalo právě v projednávané věci¹⁶, mám za to, že cla mohou být považována za opatření mající odrazující účinek na spotřebitele, a patrně je tak mohou od uzavírání smluv o mezinárodní přepravě zrazovat.

62. Navíc bude vymezení „hlavních vlastností“ smlouvy ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů, které je nezbytné pro určení, jaké předsmuvní informace musí obchodník spotřebiteli poskytnout, nevyhnutelně záviset na konkrétních okolnostech, za kterých k uzavření smlouvy dochází¹⁷. Vzhledem k přeshraniční povaze smluv o mezinárodní přepravě zboží a ke skutečnosti, že uvedené zboží obvykle clům podléhá, se lze důvodně domnívat, že uvedená cla představují jednu z hlavních vlastností takových druhů smluv.

63. Dalším faktorem podporujícím argumentaci, podle které tvoří celní režimy součást „hlavních vlastností“ uvedených druhů smluv ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů, je navíc skutečnost, že Úmluva CMR, kterou se řídí smlouvy o mezinárodní přepravě zboží, obsahuje zvláštní ustanovení týkající se povinností souvisejících s celními režimy.

64. S ohledem na zvláštní povahu smluv o mezinárodní přepravě zboží a na cíle sledované směrnicí o právech spotřebitelů mám tedy za to, že čl. 5 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že obchodník, který spotřebiteli poskytuje službu mezinárodní přepravy, má povinnost informovat spotřebitele o tom, že dopravované zboží *může* podléhat clu.

E. Jak podrobné však musí takové informace být?

65. V návaznosti na konstatování, že čl. 5 odst. 1 směrnice o právech spotřebitelů musí být vykládán tak, že ukládá obchodníkům obecnou povinnost informovat spotřebitele o možnosti uplatnění celních režimů během přeshraniční přepravy zboží, je nyní nutno posoudit rozsah takovéto zvláštní informační povinnosti, a zejména zhodnotit, zda uvedená povinnost vyžaduje, aby obchodník poskytl i) podrobné informace o konkrétních požadovaných dokladech [čl. 5 odst. 1 písm. a)] a ii) podrobné informace o sazbách a částkách cel použitelných na přepravu pro účely stanovení celkové ceny poskytované služby [čl. 5 odst. 1 písm. c)], nebo zda postačuje, budou-li takové informace obecnější povahy.

66. Pokud jde o rozsah informační povinnosti obchodníka, předkládající soud se v podstatě táže, zda ke splnění povinnosti informovat spotřebitele o tom, že dopravované zboží *může* podléhat clu, stačí, aby obchodník prohlásil, že doklady nezbytné pro celní režimy musí obstarat odesílatel (spotřebitel), nebo zda musí obchodník poskytnout podrobné informace o konkrétních dokladech (např. seznam), které musí být předloženy celním orgánům.

67. Mám za to, že odpověď na uvedenou otázku bude v konečném důsledku záviset na konkrétní službě nabízené obchodníkem, přesněji řečeno na tom, zda smlouva zahrnuje celní zprostředkovatelské služby, v jejichž rámci se obchodník zavazuje jednat na účet spotřebitele pro účely splnění požadavků celních režimů, nebo nikoli.

¹⁶ – V projednávané věci vedla cla ke vzniku celkových nákladů odpovídajících téměř desetinásobku ceny poskytované služby (celková částka činila 4 340,59 eura, přičemž cena za službu přepravy činila 450 eur).

¹⁷ – Obdobně a ve vztahu k čl. 6 odst. 1 písm. c) směrnice o právech spotřebitelů viz rozsudek ze dne 10. července 2019, Amazon EU (C-649/17, EU:C:2019:576, bod 37).

68. Na tomto místě je vhodné poznamenat, že v souladu se svou povinností poskytnout spotřebiteli před uzavřením smlouvy veškeré relevantní informace týkající se hlavních vlastností služby musí obchodník, který poskytuje službu mezinárodní přepravy zboží, informovat spotřebitele o tom, zda je taková zprostředkovatelská služba v rámci uzavírané smlouvy nabízena, či nikoli, a tudíž kdo bude odpovědný za obstarání dokladů nezbytných pro splnění celních formalit, tj. zda touto osobou bude obchodník (pokud smlouva zprostředkovatelskou službu zahrnuje), nebo spotřebitel (pokud smlouva zprostředkovatelskou službu nezahrnuje).

69. Podle mého názoru teprve poté, co spotřebitel takové informace obdrží, bude schopen učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci, jelikož takové informace mu umožní se rozhodnout, zda uvedené celní formality raději vyřídí sám, nebo zda uzavře smlouvu s obchodníkem, který takovou službu poskytuje.

1. Rozsah informační povinnosti obchodníků, kteří nabízejí celní zprostředkovatelskou službu

70. Obchodníci, kteří poskytují službu mezinárodní přepravy zboží, mohou jakožto součást takové smlouvy nabízet celní zprostředkovatelskou službu, v jejímž rámci se obchodník zaváže jednat jako celní zástupce spotřebitele před celními orgány.

71. Taková smlouva by zahrnovala úkony obchodníka spočívající v jednání na účet spotřebitele při jednáních s celními orgány, provádění úkonů a formalit požadovaných celními předpisy a zajišťování toho, aby byly splněny požadavky celních režimů a zaplacený platby, tak aby mohlo zboží bez problémů překročit hranici¹⁸.

72. V případě, že by smlouva o mezinárodní přepravě zboží zahrnovala celní zprostředkovatelskou službu, byl by podle mého názoru obchodník povinen poskytnout spotřebiteli podrobné informace o konkrétních dokladech nezbytných ke splnění celních formalit. Takové informace jsou nutně součástí poskytované služby, a spadají tudíž do rozsahu předsmulvné informační povinnosti obchodníka ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů.

73. Článek 5 odst. 1 písm. c) uvedené směrnice představuje značné břemeno, které musí obchodníci nést, pokud jde o informování potenciálního spotřebitele o celkové ceně poskytované služby. Nejen že uvedené ustanovení ukládá obchodníkovi povinnost informovat spotřebitele, je-li to možné, o celkové ceně zboží včetně daní, jakož i o případných dalších poplatcích, ale ještě stanoví, že pokud obchodník nemůže takový výpočet celkové ceny provést před uzavřením smlouvy, musí spotřebitele informovat alespoň o způsobu, jakým má být celková cena vypočtena.

74. Pokud se obchodník v rámci jím poskytované služby mezinárodní přepravy zaváže jednat na účet spotřebitele jako jeho celní zástupce, musí takový obchodník zahrnout cenu uvedené služby do informací poskytovaných spotřebiteli o celkové ceně za plnění na základě smlouvy, tak aby mohl spotřebitel učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci.

¹⁸ – Pokud jde o celní zástupce, viz čl. 5 odst. 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. 2013, L 269, s. 1; dále jen „celní kodex Unie“), jakož i jeho článek 18.

75. V případě smluv o mezinárodní přepravě zboží však nebude vždy možné, aby obchodník vypočetl celkové náklady služby včetně cel, a to z toho důvodu, že přesné náklady na samotné clo nelze vždy rozumně stanovit předem a jejich výše bude pravděpodobně záviset na řadě různých faktorů¹⁹.

76. Informace o sazbách a částkách cel, jakož i o uplatnění uvedených různých faktorů nicméně spadají pod „způsob [...] výpočtu [ceny]“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. c) směrnice o právech spotřebitelů a jako takové představují závažné informace, které průměrný spotřebitel potřebuje, aby mohl učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci²⁰.

77. Povinnost obchodníka – který poskytuje celní zprostředkovatelskou službu jakožto součást smlouvy o mezinárodní přepravě zboží – poskytnout informace o celkové ceně služby včetně daní a jakýchkoliv dalších poplatků ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. c) tak může být splněna tím, že obchodník spotřebitele před uzavřením smlouvy informuje o tom, že bude splatné clo, a poskytne mu podrobné informace o sazbách a částkách cla použitelných na dotčenou konkrétní přepravu, včetně informací o obecných faktorech, které mohou ovlivnit celkové náklady na uvedené clo (jako je hodnota nebo původ dopravovaného zboží), nebo jakýchkoliv jiných variabilních faktorech nezávislých na vůli obchodníka²¹.

78. S ohledem na uvedené úvahy musí být čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice o právech spotřebitelů vykládán v tom smyslu, že obchodník, který poskytuje celní zprostředkovatelské služby spotřebiteli jakožto součást služby mezinárodní přepravy zboží, je povinen spotřebitele informovat o celních režimech použitelných na mezinárodní přepravu. Uvedená povinnost zahrnuje povinnost poskytnout podrobné informace o konkrétních dokladech potřebných pro splnění celních formalit, jakož i podrobné informace o konkrétních sazbách a částkách cla, včetně informací o obecných faktorech, které mohou ovlivnit celkovou cenu poskytované služby.

2. Rozsah informační povinnosti obchodníků, kteří nenabízejí celní zprostředkovatelskou službu

79. S ohledem na výše uvedené by mohlo být nepřiměřené očekávat, že obchodník, který nenabízí takové zprostředkovatelské služby, bude spotřebiteli poskytovat stejně podrobné informace týkající se celních režimů.

80. Souhlasím sice s tím, že uložení takové povinnosti dotčeným obchodníkům může být nepřiměřené, nicméně to neoslabuje podstatnou povinnost obchodníků poskytnout spotřebitelům dostatečné informace o hlavních vlastnostech poskytované služby, aby mohl spotřebitel učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci.

81. Při posuzování rozsahu takové povinnosti je důležité nastolit správnou rovnováhu mezi vysokou úrovní ochrany spotřebitele a konkurenceschopností podniků²². S ohledem na výše uvedené nemůže být na jedné straně povinnost obchodníka poskytnout informace o clech natolik

¹⁹ – Pokud jde o clo, jsou při výpočtu cla, které má být zaplacené při dovozu zboží, zohledňovány tři obecné faktory: hodnota zboží, sazební zařazení zboží a jeho původ. Pokud jde o obecné informace o faktorech ovlivňujících výši cel, viz internetové stránky Komise o výpočtu cel, které jsou k dispozici na adrese: https://taxation-customs.ec.europa.eu/customs/calculation-customs-duties_en.

²⁰ – Obdobně viz rozsudek NEW Niederrhein Energie, bod 31.

²¹ – Obdobně viz rozsudek NEW Niederrhein Energie, body 38 a 41. To však neznamená, že míra informování o způsobu, jakým je cena vypočtena, musí spotřebiteli na základě této informace umožňovat, aby sám provedl výpočet této ceny, a dospěl tak ke konečnému číselnému výsledku (bod 39 uvedeného rozsudku).

²² – V tomto smyslu viz bod 4 odůvodnění směrnice o právech spotřebitelů.

široká, aby obchodníka a jeho zdroje nepřiměřeně zatěžovala, a na druhé straně by neměla být vykládána natolik restriktivně, aby spotřebitele zbavila vysoké úrovně ochrany zaručené článkem 1 směrnice o právech spotřebitelů.

82. Ve světle uvedených úvah souhlasím s předkládajícím soudem, že by bylo nepřiměřené zatěžovat dopravce, který nenabízí zprostředkovatelské služby, povinností zjišťovat konkrétní podrobnosti každého zboží, které mu má být předáno k mezinárodní přepravě, jakož i konkrétní požadavky na doklady použitelné na přepravu tohoto zboží v různých zemích. To platí především v hospodářském kontextu fungování některých podniků – zejména těch nejmenších, jako je podnik dotčený v projednávané věci – které nemusí mít zdroje potřebné k provádění takového zjišťování²³.

83. Předpisy týkající se ochrany spotřebitelů, jako je směrnice o právech spotřebitelů, však vycházejí z předpokladu, že se spotřebitelé nacházejí v nerovném postavení vůči prodávajícímu nebo poskytovateli jak z hlediska vyjednávací síly, tak úrovně informovanosti²⁴. Obchodník tak musí poskytnout dostatečné informace k vyrovnaní této nerovnováhy a k tomu, aby mohli spotřebitelé učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci.

84. Jak podrobné informace by však k nápravě takové nerovnováhy postačovaly?

85. Zodpovězení uvedené otázky vyžaduje zvážení druhů dokladů, které mohou být pro účely cel požadovány.

86. Procesní rámec pro uplatňování cel je v celé Unii harmonizován²⁵, přičemž kromě povinného celního prohlášení²⁶ jsou stanoveny i všeobecné požadavky na doklady pro celní režimy, a to v prováděcím nařízení Komise (EU) 2015/2447²⁷. Jedná se zejména o podklady týkající se celní hodnoty²⁸ a původu²⁹ dopravovaného zboží. Členské státy tak sice mohou dle svého uvážení požadovat konkrétní formy dokumentace, které splňují konkrétní požadavky³⁰, avšak základní požadavky týkající se dokazování zůstávají stejné v rámci celé Unie.

87. S přihlédnutím k výše uvedenému a vzhledem k tomu, že obchodníci, kteří poskytují služby mezinárodní přepravy, budou mít odborné znalosti obecných pravidel upravujících celní režimy, včetně dokumentace nezbytné pro takové režimy, jako je doklad o hodnotě nebo o původu zboží, lze konstatovat, že od obchodníka by mělo být možné přiměřeně očekávat, že spotřebiteli poskytne takové obecné informace o druzích důkazních prostředků, které spotřebitel případně bude povinen obchodníkovi poskytnout za účelem splnění požadavků celních režimů, a to bez ohledu na to, zda obchodník celní zprostředkovatelské služby nabízí, či nikoli, tak aby mohl uvedený spotřebitel učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci.

²³ – Obdobně viz rozsudek ze dne 10. července 2019, Amazon EU (C-649/17, EU:C:2019:576, bod 48).

²⁴ – Obdobně viz rozsudek ze dne 11. dubna 2024, Air Europa Líneas Aéreas (C-173/23, EU:C:2024:295, bod 27 a citovaná judikatura).

²⁵ – V tomto smyslu viz bod 28 odůvodnění celního kodexu Unie.

²⁶ – Článek 158 celního kodexu Unie.

²⁷ – Prováděcí nařízení Komise ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. 2015, L 343, s. 558; dále jen „nařízení 2015/2447“).

²⁸ – Článek 145 nařízení 2015/2447.

²⁹ – Článek 116 nařízení 2015/2447.

³⁰ – Členské státy mohou například požadovat překlad dokladů. V tomto smyslu viz článek 116 nařízení 2015/2447.

88. Z uvedených důvodů se nedomnívám, že lze čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů vykládat tak, že v rámci smluv o mezinárodní přepravě zboží ukládá obchodníkům, kteří neposkytují celní zprostředkovatelské služby, povinnost poskytnout podrobné informace týkající se konkrétních dokladů (například seznam), které musí být předloženy celním orgánům na dané státní hranici ve vztahu ke každému přepravovanému zboží. Spíše uvedené ustanovení podle mého názoru jednoduše vyžaduje, aby obchodníci informovali spotřebitele o druzích důkazních prostředků, které bude spotřebitel povinen dodat, tj. že spotřebitel bude muset předložit doklady prokazující původ nebo hodnotu dopravovaného zboží, avšak nikoli aby uváděli konkrétní dokumenty, které jsou za tímto účelem nezbytné.

89. S ohledem na povahu poskytované služby by povinnost obchodníka stanovená v čl. 5 odst. 1 písm. c) uvedené směrnice, tedy povinnost informovat spotřebitele o celkové ceně poskytované služby, neměla být vykládána tak, že vyžaduje, aby obchodník poskytující službu mezinárodní přepravy zboží, ale nikoli celní zprostředkovatelskou službu, poskytl spotřebiteli podrobné informace o konkrétních sazbách a částkách cla. Důvodem je skutečnost, že náklady na cla nelze rozumně považovat za součást „ceny“ takové služby, která zahrnuje pouze dopravu zboží a nezahrnuje službu celního odbavení.

90. Souhlasím s Komisí, že informační povinnost stanovená v čl. 5 odst. 1 písm. c) směrnice o právech spotřebitelů musí být vykládána ve světle povahy smlouvy uzavřené mezi obchodníkem a spotřebitelem. Pokud smlouva nestanoví, že dopravce bude poskytovat celní zprostředkovatelské služby, není dopravce povinen poskytnout spotřebiteli podrobné informace o sazbách a výších cel použitelných na dotčené zboží.

91. To však nikterak nezrušuje povinnost takového obchodníka informovat spotřebitele v souladu s čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice o právech spotřebitelů o tom, že *může* vzniknout povinnost clo zaplatit.

92. S přihlédnutím k výše uvedenému by si takoví obchodníci měli, po poskytnutí uvedených informací spotřebiteli, vymínit, že v případě, že se na hranici uplatní celní režimy, a to buď z důvodu povahy přepravovaného zboží, nebo v důsledku nesprávných nebo nedostatečných dokladů poskytnutých spotřebitelem, zaplatí clo obchodník za spotřebitele a spotřebitel bude povinen je obchodníkovi uhradit, jakmile bude zboží dodáno. Takové informace o možnosti vzniku budoucích nákladů lze rozumně považovat za závažné informace, které spotřebitel potřebuje znát, aby mohl učinit informované rozhodnutí o obchodní transakci.

93. S ohledem na výše uvedené mám za to, že čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice o právech spotřebitelů musí být vykládán v tom smyslu, že obchodník, který poskytuje službu mezinárodní přepravy zboží, nikoli však celní zprostředkovatelskou službu, je povinen spotřebitele před uzavřením smlouvy informovat o tom, že dopravované zboží může podléhat clu a že spotřebitel bude povinen uhradit obchodníkovi veškeré clo zaplacené obchodníkem za spotřebitele. Obchodník může takovou povinnost splnit tím, že spotřebiteli poskytne obecné informace o druzích důkazních prostředků požadovaných pro účely celních režimů, není ale povinen poskytovat podrobné informace o konkrétních dokladech nezbytných pro splnění uvedených celních formalit ani o sazbách a částkách uvedených cel.

94. Při uplatnění výše uvedených závěrů na skutkové okolnosti věci v původním řízení lze podle všeho říci, že v projednávané věci není sporu o tom, že smlouva uzavřená mezi žalobcem a žalovaným neobsahovala celní zprostředkovatelskou službu. Rovněž není sporu o tom, že žalovaný (obchodník) neposkytl žalobci (spotřebiteli) podrobné informace o celních režimech a použitelných sazbách cla.

95. Předkládajícímu přísluší posoudit otázky, zda žalovaný neposkytl žalobci relevantní informace týkající se případných celních režimů, a porušil tak svou předsmuvní informační povinnost podle článku 5 směrnice o právech spotřebitelů, jaký je rozsah a jaké jsou jeho důsledky uvedeného porušení pro dotčenou smlouvu.

IV. Závěry

96. S ohledem na výše uvedené úvahy navrhuji Soudnímu dvoru, aby na předběžné otázky položené Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (Nejvyšší soud Litvy) odpověděl následovně:

„Článek 5 odst. 1 písm. a) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES (dále jen ‚směrnice o právech spotřebitelů‘),

musí být vykládán v tom smyslu, že v rozsahu, v němž toto ustanovení ukládá obchodníkovi povinnost poskytnout spotřebiteli informace o vlastnostech zboží nebo služeb, má obchodník, který spotřebiteli poskytuje službu mezinárodní přepravy, povinnost informovat spotřebitele před uzavřením smlouvy o tom, že dopravované zboží *může* podléhat clu. V rámci uvedené povinnosti musí obchodníci spotřebitele informovat o tom, zda je jakožto součást uvedené smlouvy nabízena zprostředkovatelská služba, a v návaznosti na to, zda osobou odpovědnou za obstarání dokumentace nezbytné pro účely splnění celních formalit bude obchodník, nebo spotřebitel.

Pokud jde o smlouvy o mezinárodní přepravě zboží, které *zahrnují* celní zprostředkovatelskou službu, čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice o právech spotřebitelů

musí být vykládán tak, že vyžaduje, aby obchodník poskytl spotřebiteli podrobné informace o konkrétních dokladech nezbytných pro splnění celních formalit, jakož i podrobné informace o konkrétních sazbách a částkách cel, včetně informací o obecných faktorech, které mohou ovlivnit celkovou cenu poskytované služby.

Pokud jde o smlouvy o mezinárodní přepravě zboží, které *nezahrnují* celní zprostředkovatelskou službu, čl. 5 odst. 1 písm. a) a c) směrnice o právech spotřebitelů

musí být vykládán tak, že vyžaduje, aby obchodník spotřebitele informoval o povinnosti uhradit obchodníkovi veškeré clo zaplacené za spotřebitele. Uvedený obchodník by měl spotřebiteli poskytnout obecné informace o druzích důkazních prostředků požadovaných pro účely celních režimů, ale není povinen poskytovat podrobné informace o konkrétních dokladech požadovaných pro splnění celních formalit, ani o sazbách a částkách uvedených cel.“